

СВОРИНЬ І.М.

РЕЗЕРВИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Вирішальною умовою зниження собівартості служить безперервний технічний прогрес. Впровадження нової техніки, комплексна механізація і автоматизація виробничих процесів, вдосконалення технології, впровадження прогресивних видів матеріалів дозволяють значно понизити собівартість продукції.

Серйозним резервом зниження собівартості продукції є розширення спеціалізації і кооперації. На спеціалізованих підприємствах з масово-потоким виробництвом собівартість продукції значно нижча, ніж на підприємствах, що виробляють цю ж продукцію в невеликих кількостях. Розвиток спеціалізації вимагає встановлення і найбільш раціональних кооперованих зв'язків між підприємствами.

Зниження собівартості продукції також забезпечується за рахунок підвищення продуктивності праці. Із зростанням продуктивності праці скорочуються витрати праці з розрахунку на одиницю продукції, а отже, зменшується і питома вага заробітної плати в структурі собівартості [1].

Найважливіше значення в боротьбі за зниження собівартості продукції має дотримання строгого режиму економії на всіх ділянках виробничо-господарської діяльності підприємства. Послідовне здійснення на підприємствах режиму економії виявляється перш за все в зменшенні витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції, скороченні витрат по обслуговуванню виробництва і управлінню, в ліквідації втрат від браку і інших непродуктивних витрат.

Матеріальні витрати, як відомо, в більшості галузей промисловості займають велику питому вагу в структурі собівартості продукції, тому навіть незначне заощадження сировини, матеріалів, палива і енергії при виробництві кожної одиниці продукції в цілому по підприємству дає крупний ефект.

Основною умовою зниження витрат сировини і матеріалів на виробництво одиниці продукції є поліпшення конструкцій виробів і вдосконалення технології виробництва, використання прогресивних видів матеріалів, впровадження технічно обґрунтованих норм витрат матеріальних цінностей. Скорочення витрат на обслуговування виробництва і управління

також знижує собівартість продукції. Розмір цих витрат на одиницю продукції залежить не тільки від об'єму випуску продукції, але і від їх абсолютної суми. Чим менше сума цехових і загальнозаводських витрат в цілому по підприємству, тим за інших рівних умов нижче собівартість кожного виробу [2].

Резерви скорочення цехових і загальнозаводських витрат полягають перш за все в спрощенні і здешевленні апарату управління, в економії на управлінських витратах. До складу цехових і загальнозаводських витрат в значній мірі включається також заробітна плата допоміжних і підсобних робочих. Проведення заходів щодо механізації допоміжних і підсобних робіт приводить до скорочення чисельності робочих, зайнятих на цих роботах, а отже, і до економії цехових і загальнозаводських витрат. Найважливіше значення при цьому мають автоматизація і механізація виробничих процесів, скорочення питомої ваги витрат ручної праці у виробництві. Автоматизація і механізація виробничих процесів дають можливість скоротити і чисельність допоміжних і підсобних робочих в промисловому виробництві.

Скороченню цехових і загальнозаводських витрат сприяє також економне витрачання допоміжних матеріалів, використовуваних при експлуатації устаткування і на інші господарські потреби.

Значні резерви зниження собівартості поміщені в скороченні витрат від браку і інших непродуктивних витрат. Вивчення причин браку, виявлення його винуватця дають можливість здійснити заходи щодо ліквідації витрат від браку, скороченню і найбільш раціональному використанню відходів виробництва [3].

Список літератури: 1 Економіка і маркетинг виробничо-підприємницької діяльності: Навч. посібник / За ред. *Перерви П.Г., Гавриць О.М., Погорелова М.І.* – Харків: НТУ «ХП», 2003. 2 *Зубовський В.Д.* Економіка підприємства. – К.: Уфімб, 1999. 3. Економіка підприємства / За ред. *В.Г.Герасимчук, А.Е. Розенплентер.* – К.: Політехніка, 2003.